

Lielā Balva – praktiska džentlmeņa komplekts “Howa” un “Meopta”

Iepazīstieties – “MMD kausi 2012” Lielā Balva: .308 Win. “Howa M1500” karabīne un “Meopta Meostar R1 3-12x56 RD” optika. Pilnībā nokomplektēts, uzstādīts un jau piešauts “džentlmeņa komplekts”!

ILGVARS ZIHMĀNIS

Šagada “MMD kausi”, lai arī notiks ne tur, kur līdz šim, bez garas un stobrainas Lielās Balvas tāpat neiztik. Un šoreiz Lielajā Balvā nebūs tikai stobrs vien. Iepazīstieties – .308 Win. “Howa” karabīne un 3-12x56 “Meopta” optika, pilnībā nokomplektēts, uzstādīts un jau piešauts “džentlmeņa komplekts” 1300 latu vērtībā, ko šogad uzsauca “Purnavu muiža”. Gādā tik patronas un ej mežā!

Stobrs. “Howa M1500”

Japāni ieročus taisīt prot. Gan samuraju katanas un vakazaši, gan “Yamato” klases līnijkuģi to demonstrē pietiekami labi. Un arī japāņu ieroči Latvijā patiesībā zināmi jau gana sen – vēl Pirmā pasaules kara laikos letiņu zēni Tīreļpurvā un Nāves salā gāja kaujā, bruņojušies ar pulkveža Arisakas sistēmas japāņu šautenēm. Kas netic, lai pārlasa A.Grīna “Dvēseļu puteni” vai aiziet uz Kara muzeju.

“Howa M1500” karabīnes stāsts sākās 1970. gadā, kad pie japāņu mašīnbūves uzņēmuma “Howa Machinery Co. Ltd.” atnāca amerikāņi no “Weatherby” un piedāvāja – ražosim karabīnes! Iznākumā radās konstrukcija par saprātīgu cenu, kuras vienu versiju amerikāņi nokomplektē ar laidi un tirgo kā “Weatherby Vanguard”. Taču japāņi no savas puses piemeta klāt šādas tādas sīkas izmaiņas (piemēram, mainīta aizslēga aizmugures forma vai gluds aizslēgs bez rievām) un nosauca to par “Howa M1500”. Pašlaik

“Howa” sadarbojas ar amerikāņu firmu “Legacy Sports International”, kas tirgo šīs karabīnes ar oriģinālo japāņu nosaukumu.

Konstrukcija klasiska un lakoniska – nekā lieka. Divzobains aizslēgs ar platu ekstraktora zobu un trim lieliem urbumiem pulvera gāzu avārijas noplūdei, griežams par 90 grādiem. Izturīga aizslēga kārbā ar četriem urbumiem tēmēkļa kronšteinu stiprināšanai. Drošinātāja sviriņa pa labi no aizslēga aizmugures, kas bloķē nolaizamo mehānismu. Un poga mēlītes aizsargskavas priekšpusē, kuru nospiežot atveras aptveres vāciņš un var izbērt patronas saujā. Taču – var būt arī izņemama plastikāta aptvere piecām un pat desmit patronām.

Drošinātājs – trīspozīciju. Priekšējā pozīcijā – “uguns”, aizmugurējā – “pilnīgs miers” (pat mēlīti nevar nospiegt), bet vidējā pozīcijā iespējams pārvietot aizslēgu, lai pielādētu vai izlādētu karabīni bez iespējas izšaut. Mēlītes aizsargskava darināta no metāla, vienā gabalā ar diezgan pamatīgu rāmi. Tas iekļauj aptveres šautu un vāciņu un caur diviem statņiem savienots ar aizslēga kārbu. Stobri ir melni oksidēti vai matēti, no nerūsējošā tērauda – gan “parastie” koniskie un rievotie stobri, gan smagie “varminti”. Tie gatavoti ar aukstās kalšanas metodi.

Laide, protams, var būt arī no koka vai laminēta finiera, taču konkrētajam eksemplāram ir melna, sintētiska firmas “Hogue” laide. Paskats varbūt arī nav tik smalks, toties iekšā ir stiklskiedras karkass, bet aizslēga kār-

ba ieguldīta (moderni izsakoties, “iebedingota”) uz diviem alumīnija statņiem. Aptaustot laide nemaz nešķiet cieta, drīzāk – gumijota.

Kopējais izskats un drošinātāja darbības ērtums – cenai atbilstošs. Toties pašām galvenajām vadības svirām – aizslēgam un mēlītei – nav kur piesieties. Mēlīte ir regulējama, plata, rievota un strādā “ne par daudz, ne par maz” – pietiekami stingra, taču tai pašā laikā labi jūtams, kurā brīdī var “iet vaļā”. Ir gadījies redzēt aizslēgus, kurus darbināt ir vieglāk, taču cena tiem krietni atšķiras uz “nepareizo” pusi.

Labi, pamatīgi un ne dārgi – cena svārstās Ls 400–600 robežās atkarībā no modifikācijas. Lielais vairums “Howa” lietotāju augstu teic un slavē gan cenu, gan vienkāršību un augsto precizitāti. Kā saka – gana labs vienmēr ir gana labs, kamēr perfekts reizēm nemaz nav tā vērts...

“Howa M1500 Hogue” nerūsējošā tērauda izpildījumā.

Optiskais tēmēklis
“Meopta Meostar R1 3-12x56 RD”.

Optika. “Meopta”

Pirms simt gadiem – Bohēmijas kristāls, padomju laikos – čehu kristāls... Īsi sakot, vārīt un slīpēt kārtīgus stiklus čehi prot. Čehu optika varbūt arī nav pati lētākā un arī ne ar to pasauleslavenāko vārdu, taču tās kvalitāti augstu vērtējuši visi. Gan vācu vērmahts un “Kriegsmarine”, kam “Meopta” Otrā pasaules kara gados gatavoja tēmēkļus un periskopus, gan Varšavas bloka valstis padomju varas gados, gan NASA, kam vajadzīgas lēcas kosmiskajām zondēm. 1992. gadā “Meopta” tika privatizēta, un vēlāk lielu daļu uzņēmuma akciju iegādājās amerikāņi. Ar laiku “Meopta” Štatos tika gan pie filiāles, gan pie savas rūpnīcas.

Pašlaik čehi ražo divas optisko tēmēkļu sērijas – “Meopro” un “Meostar”. “Meopro” būs tā pieejamākā, bet “Meostar” attiecīgi tā dārgākā un lepnākā. Lielās balvas komplektācija būs ar to lepnāko – būs “Meostar R1 3-12x56 RD” tēmēklis ar “apgaismoto punktu” un “MeoBrite” optiskie lēcu pārklājumi. Un cena, kas rēķināma aptuveni Ls 700 robežās.

Jāpiebilst gan, ka konkrētajā gadījumā “Meopta” domā tāpat kā vācieši no “Schmidt&Bender” un izgatavojusi tēmēkli, kam tēmēšanas tiklīņš novietots pirmajā jeb objektīva plaknē (first focal plane). Pagriežot lielāku palielinājumu, tiklīņš rādās biežāks. Taču tiklīņš novietots tēmēkļa nekustīgajā daļā, tāpēc tam nav kur izkustēties. Un trāpījuma punkts, mainot palielinājumu, nekur nenobīdās principā. Īstu snaiperu izvēle.

Jāteic, ka “Meopta” ražojumi vārda pēc gan skaitās čehi, toties tehnoloģiju un piederības ziņā tie īstenībā vairs nemaz nav čehi. Pircēji pasaules tirgū jau labu laiku ir apjēguši: “Meopta”, kaut ne lēta, piedāvā krietni vairāk, nekā pieprasa preti. Firmas vārds nav tik liels un pazīstams? Bet firmas vārdam jau arī ir sava papildu cena!

Morāle

Var vēlreiz atkārtot – pilnībā gatavs, piešauts un universāls “praktiskā džentlmeņa komplekts”. Un domājams, ka visi redz, ka šai gadījumā optika ir dārgāka par pašu karabīni. Par to der paprātot... Nez kāpēc, izvēloties ieroci, ne viens vien mednieks joprojām sāk ar karabīni un tikai pēc tam sāk domāt, kādu optiku nu var atļauties uzdabūt tai vīrsū. Patiesībā, ja maks spiež, jārikojas pavisam otrādi – sākt ar optikas meklējumiem, bet stobru “piemest” pēc tam. Jo sliktā optika labu ieroci izbojās nenovēršami, kurpretim laba optika ļaus labi šaut arī ar pieticīgāku karabīni, kas šai gadījumā arī redzams!